

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci stěžovatele **Y. H.**, zastoupeného Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem v Plzni, Františkánská 7, za účasti **Ministerstva vnitra**, **odboru azylové a migrační politiky,** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 8. 2004, č. j. 60 Az 90/2004 - 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 7. 6. 2004, č. j. OAM-310/LE-B01-B04-2004, byla dle ust. § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zamítnuta žádost stěžovatele o udělení azylu jako zjevně nedůvodná.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, která byla zamítnuta napadeným rozhodnutím krajského soudu, protože soud dospěl k závěru, že rozhodnutí bylo vydáno na základě úplně zjištěného stavu věci a v souladu s právními předpisy.

Ve včas podané kasační stížnosti namítá stěžovatel stížní důvody obsažené v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Má za to, že krajský soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda je možno na jeho případ vztáhnout ust. § 16 odst. 1 písm. g)

zákona o azylu, neboť stěžovatel se ve své domovské zemi dostal do finančních potíží a byl pronásledován věřiteli, kteří k vymáhání pohledávky použili osob ze zločineckých struktur. Když hledal ochranu u státních orgánů, zjistil, že tyto jsou rovněž součástí těchto struktur. Stěžovatel je přesvědčen, že je dán důvod k udělení azylu dle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť patří do sociální skupiny nečlenů zločineckých struktur, přičemž je právě z tohoto důvodu pronásledován a domovský stát tuto situaci toleruje. Upozornil na čl. 65 metodologické Příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka. Dále namítl, že správní orgán provedl nedostatečným způsobem dokazování a nerespektoval situaci stěžovatele, který jako žadatel o azyl měl jen velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o persekuci ve své zemi, když je navíc intervenován v záchytném zařízení pro cizince. Je přesvědčen, že krajský soud byl povinen přezkoumat, zda napadené rozhodnutí správního orgánu netrpělo procesní vadou. Stěžovatel se domnívá, že správní orgán se dopustil porušení správního řádu minimálně tím, že jeho rozhodnutí neodpovídá pro nedostatek odůvodnění ust. § 47 odst. 3 správního řádu. Stěžovatel dále vytýká krajskému soudu, že mu nezajistil tlumočníka, i když jeho potřeba v řízení vyšla najevo, tím krajský soud zkrátil jeho práva. Nesouhlasí se způsobem, jakým správní orgán rozhodl o neexistenci překážek vycestování, neboť stěžovatel nepovažuje svůj návrat do domovské země za bezpečný, a to s ohledem na chybějící ochranu ze strany policie. Hrozí mu též mučení, nelidské a ponižující zacházení, neboť po zjištění, že požádal na území České republiky o azyl, bude vystaven administrativní šikaně. Stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení a současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Správní orgán ve svém vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti s tím, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozhodnutí soudu bylo vydáno v souladu s právními předpisy, neboť v případě stěžovatele nebyla zjištěna žádná skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování ve smyslu zákona o azylu. K poukazu stěžovatele na fakt, že mu nebyl ustanoven tlumočník, odkazuje správní orgán na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 Azs 26/2003. Navrhl nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti a její zamítnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 18 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), který se použije pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ve smyslu § 64 s. ř. s., účastníci mají v občanském soudním řízení rovné postavení. Mají právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Dle odst. 2 účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka účastníku, s nímž se nelze dorozumět jinak než znakovou řečí.

Podle § 36 odst. 1 s. ř. s. mají účastníci v řízení rovné postavení. Soud je povinen poskytnout jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv a poskytnout jim poučení o jejich procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu.

Dle ust. § 28 zákona o azylu pokud bude rozhodnuto o neudělení nebo odnětí azylu, ministerstvo v rozhodnutí uvede, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování.

Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

Podle § 109 odst. 4 s. ř. s. ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

Stěžovatel se v kasační stížnosti vyjádřil v tom smyslu, že mu ze strany krajského soudu nebyl ustanoven tlumočník, čímž byl zkrácen na svých právech. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že shora citovaná ustanovení soudního řádu správního a občanského soudního řádu týkající se procesních práv účastníků řízení, je nutno vyložit tak, že poučení o procesních právech (§ 36 odst. 1 s. ř. s.) je soud povinen poskytnout účastníku v takové době, kdy je toho podle stavu řízení pro něj zapotřebí. O právu jednat ve své mateřštině (§ 18 odst. 1, věta druhá, o. s. ř.) proto soud poučí účastníka tehdy, jestliže v průběhu řízení zjistí, že tento neovládá jazyk, kterým se jednání vede. V dané věci však taková situace nenastala. Stěžovatel podal žalobu, kterou zahájil soudní přezkoumání rozhodnutí správního orgánu, v jazyce českém, přičemž stěžovatel v ní sám netvrdí, že by požadoval ustanovení tlumočníka, a z jejího obsahu není v žádném případě zřejmé, že by tento neovládal český jazyk. V průběhu řízení tedy nevyšlo najevo, že stěžovatel neovládá jazyk, kterým se jednání vedlo. Shora uvedené lze uzavřít tak, že samotná skutečnost, že účastník řízení je cizí státní příslušník, sice může být podle konkrétních okolností předpokladem, že soud bude povinen přistoupit k poučení účastníka o jeho právu jednat ve své mateřštině, sama o sobě bez dalšího mu však povinnost poučit účastníka o uvedeném právu nezakládá. Nelze tedy přisvědčit stěžovateli, že tím, že mu nebyl soudem ustanoven tlumočník, došlo ke zkrácení jeho práva hájit se před soudem a porušení rovnosti stran.

Porovnáním obsahu žaloby a kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že dalšími stížními námitkami se nemůže zabývat, neboť dle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží k nově tvrzeným skutečnostem a dle ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. je kasační stížnost opírající se pouze o nové důvody nepřípustná.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s právními závěry učiněnými správním orgánem i krajským soudem, na jehož odůvodnění napadeného rozsudku rovněž odkazuje. Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že pro takové rozhodnutí odpadl vydáním meritorního rozhodnutí důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo

na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznesl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. listopadu 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu